

Bestuurlijke samenvatting en beslispunten

Inleiding

Bij deze stuur ik u de stukken namens ontwikkeltafel 2 ("In Twente groeit de jeugd veilig op"). Deze bestuurlijke samenvatting geeft een beeld van de voortgang tot nu toe op alle thema's die onder deze ontwikkeltafel vallen. Daarnaast zit, ter informatie, bij de stukken:

- Plan van aanpak project Ketenmonitor
- Plan van aanpak project Jeugdbeschermingstafel

Tijdens de bijeenkomst op 29 november treffen wij elkaar. Iedereen zal de gelegenheid hebben om aan te sluiten bij alle drie de ontwikkeltafel om daar een gesprek te voeren naar aanleiding van de stukken.

Het onderwerp van het gesprek dat wij voeren m.b.t. ontwikkeltafel 2, wordt op dat moment door u zelf bepaald. Welk gesprek wilt u als bestuurders met elkaar voeren met betrekking tot deze ontwikkeltafel? Welke vragen of opmerkingen heeft u naar aanleiding van de stukken? Waar wilt u meer over weten? Onder het kopje 'toelichting per thema' in deze bestuurlijke samenvatting, heb ik al een aantal suggesties gedaan waarover wij 29 november met elkaar in gesprek zouden kunnen gaan.

Om op te frissen

Om gezamenlijk te komen tot transformatie binnen het jeugddomein zijn in Twente drie ontwikkeltafels ingericht. Hier werken zorgaanbieders van jeugdhulp, gemeenten, organisaties binnen het gedwongen kader jeugdhulp en onderwijskoepels samen met als drijfveer dat ieder kind perspectief op een mooie toekomst verdient. De organisaties onderzoeken samen hoe de zorg radicaal anders kan worden georganiseerd en hoe zij samen effectiever kunnen worden, door samen te ontwikkelen, werken, leren, sturen, beheren, monitoren en reflecteren.

Aan ontwikkeltafel 2 staat het doel '*In Twente groeit de jeugd veilig op*' centraal. De vaste organisaties aan deze tafel zijn de drie gecertificeerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis Twente en de gemeenten. Bij ieder thema of project wordt gekeken welke (andere) organisaties een plek zouden moeten hebben binnen het geheel.

Tijdens de vorige brede bestuurlijke bijeenkomst op 15 mei 2019 zijn de volgende uitgangspunten vanuit deze ontwikkeltafel aan u voorgelegd en vastgesteld:

- We leveren maatwerk binnen een gezin.
- We staan als ketenpartners in verbinding met elkaar.
- Binnen deze keten werken we eenduidig.
- We signaleren problematiek vroegtijdig in de jeugdhulpketen.
- We maken gebruik van elkaars expertise en professionaliseren met elkaar.
- De specialistische hulp die het meest passend is, is beschikbaar.
- Het werken binnen het gedwongen kader is aantrekkelijk voor personeel en de werkdruk hanteerbaar.
- Er is sprake van financieel bewustzijn bij alle partners.

De volgende thema's zijn toen vastgesteld:

- **Regionale sturing op de jeugdbeschermingsketen**
Onderverdeeld in 2 opdrachten:
 1. Het opzetten van een ketenmonitor
 2. Het ontwikkelen van een regionale werkwijze voor jeugdbeschermingstafel(s).
- **Passende hulp bij complexe problematiek**
- **Scheiding en Omgang**

Op een vierde thema wordt momenteel, op verzoek van de keten, geïnventariseerd of ontwikkeltafel 2 ook hier iets in kan betekenen. Dit gaat om het thema **Jeugdstrafrecht**. Dit is afgestemd met de bestuurlijke trekkers van deze ontwikkeltafel (Claudio Bruggink en Ruud Brinkman).

Binnen de thema's worden verschillende concrete projecten vormgegeven.

Toelichting per thema

Regionale sturing

De organisaties aan deze ontwikkeltafel vinden dat de jeugdbeschermingsketen regionaal aangestuurd zou moeten worden. Binnen deze keten is meestal sprake van complexe problematiek bij de betrokken gezinnen, het aantal cliënten is relatief klein en de keten is overzichtelijk. Het gaat immers om een beperkt aantal organisaties.

Binnen dit thema zijn de volgende projecten gestart:

Project Ketenmonitor (sturing op beleids-/managementniveau)

Op dit moment hebben we weinig zicht op wat er gebeurt binnen de hele jeugdbeschermingsketen. Om daar meer beeld van te krijgen is voor de zomervakantie een projectgroep begonnen met de ontwikkeling van een regionale ketenmonitor voor de jeugdbeschermingsketen. Hierin komen gegevens zoals instroom, uitstroom, doorstroom, doorlooptijden en wachttijden van de gehele keten.

Op dit moment bevinden we ons midden in de verkenningsfase:

- definities worden bepaald (welke gegevens komen exact in de monitor?)
- privacyvraagstukken worden uitgewerkt (hoe kunnen en mogen we de informatie verzamelen?)
- we bespreken hoe we gezamenlijk vorm willen geven aan de sturing op deze gegevens (en hoe we dit vast willen leggen in een convenant)

In januari/februari verwachten wij de verkenningsfase af te sluiten en kan het resultaat worden voorgelegd aan de betreffende organisaties (de bestuurscommissie OZJT/Veilig Thuis Twente, de gecertificeerde instellingen, Raad voor de Kinderbescherming) voor besluitvorming.

Elementen waar we akkoord op gaan vragen tijdens de *besluitvorming*:

- De inhoud van de monitor/ welke informatie we exact gaan verzamelen
- Het aanleveren van informatie vanuit de verschillende organisaties
- De manier waarop we gezamenlijk willen sturen op de ketenmonitor (waarschijnlijk vastgelegd in een convenant)
- De structurele kosten voor alle betrokkenen
- Het implementatieplan voor de hierop volgende implementatiefase

Er komt een voorbeeldrapportage op basis waarvan u kunt zien welke gegevens in de monitor worden verzameld, hoe de keten hierin gezamenlijk op kan sturen en ook wat het u als organisatie op kan leveren als we dit op deze manier vormgeven.

Op 29 november kunnen we met elkaar in gesprek over onder andere:

- de inhoud (ik kan alvast een ruwe voorbeeldrapportage laten zien)
- de manier waarop we besluitvorming vorm zouden moeten geven (bv: waar moet besluitvorming plaatsvinden m.b.t. dit project? Missen er nog elementen die u terug zou willen zien in de besluitvorming?)
- de voortgang voor wat betreft dit project.

Project Jeugdbeschermingstafel(s) (sturing op casusniveau)

Op dit moment worden in heel Twente ouders nog te weinig betrokken bij de weging en beslissingen binnen het gedwongen kader en bij de toeleiding naar de jeugdbeschermingsketen. Daarnaast kan de afstemming binnen deze keten verbeterd worden. Ten derde is het op dit moment zo dat 14 gemeenten apart (werk)afspraken maken met Veilig Thuis Twente (VTT), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de 3 gecertificeerde instellingen (GI's) over de toegang tot het gedwongen kader. De manier van toeleiden naar het gedwongen kader zou eenduidig moeten zijn binnen de regio.

Ontwikkeltafel 2 ziet een regionale werkwijze voor jeugdbeschermingstafel(s) als een oplossing voor bovenstaande problemen.

Op verschillende momenten in het proces van toeleiding en overdrachten tussen de verschillende organisaties, zal een jeugdbeschermingstafel gaan plaatsvinden. Aan deze tafel zitten, naast de betrokken organisaties ook de ouders en in principe ook kinderen van 12 jaar en ouder.

Begin september is dit project van start gegaan en we verwachten eind 2019/begin 2020 een eerste blauwdruk op te leveren van deze regionale werkwijze. Deze blauwdruk wordt begin 2020 ambtelijk ter toetsing voorgelegd aan de 14 Twentse gemeenten. De blauwdruk wordt tevens getoetst aan 2 of 3 andere regio's in het land die werken met een jeugdbeschermingstafel. Ook worden er interviews afgenomen met ouders en jongeren, waarin de manier van het betrekken van ouders en jongeren aan een jeugdbeschermingstafel centraal staat.

Daarna zal een definitieve uitwerking van de regionale werkwijze volgen, inclusief een implementatieplan en dit zal voorgelegd worden aan de betreffende organisaties voor besluitvorming. Wij schatten in dat besluitvorming plaats kan vinden in maart/april 2020.

Elementen waar we in elk geval akkoord op gaan vragen tijdens de *besluitvorming*:

- De inhoudelijke invulling van de JB-tafel (vb. momenten van overleg, wie is er wanneer bij het overleg, methodiekgebruik, etc.)
- De positionering van het overleg (vb. locatie(s), voorzitterschap, organiserende organisatie, enz.)
- De structurele kosten en inzet van personeel vanuit de verschillende organisaties
- Implementatieplan voor de hierop volgende implementatiefase

Op 29 november kunnen we met elkaar in gesprek over onder andere:

- *de eerste inhoudelijke keuzes die zijn gemaakt (zie bijlage 'plan van aanpak Jeugdbeschermingstafel')*
- *de manier waarop we besluitvorming vorm zouden moeten geven (bv: waar moet besluitvorming plaatsvinden m.b.t. dit project? Missen er nog elementen die u terug zou willen zien in de besluitvorming?)*
- *de voortgang voor wat betreft dit project.*

Thema: Complexe problematiek, passende hulp

Aan deze ontwikkeltafel constateerden we al tijdens de eerste sessie dat het leveren van maatwerk aan kinderen/jongeren met complexe/meervoudige problematiek lastig is. Met name als het gaat om plaatsingen binnen de specialistische hulp en de 24-uurs verblijfssettingen. Passende hulp is niet altijd beschikbaar, omdat er wachtlijsten zijn of omdat er onenigheid is over wat een best passend aanbod is (wat maakt dat jongeren soms van de ene voorziening naar de andere voorziening worden geplaatst). Voor jongeren is dit schadelijk en traumatisch. Doordat het moeilijk is een passend hulpaanbod te krijgen, wordt de looptijd van een kindbeschermingsmaatregel langer. Samen met ontwikkeltafel 1 willen we vanuit onze ontwikkeltafel kijken hoe we hier verbetering in kunnen aanbrengen.

Thema: Scheiding en Omgang

In 60 tot 70% van de cases bij de gecertificeerde instellingen is er sprake van scheidingsproblemen. De afgelopen jaren is dit percentage opgelopen. De ontwikkeltafel heeft verbinding gezocht met het Twentse Platform Scheiding en Omgang. Hierin is de hele keten rondom scheiding(sproblemen) aanwezig; van JGZ tot kinderrecht, van Maatschappelijk werk tot GI. In september 2019 is in een gezamenlijke sessie de hele keten onder de loep genomen, van het 'voorveld' tot aan het einde van de keten. De volgende 4 hoofdlijnen/problemen kwamen hieruit naar voren:

1. In het onderwijs/op het consultatiebureau/bij de verloskundige/ bij zwangerschapsgym is het niet gebruikelijk om het gesprek te voeren over het hebben en onderhouden van een relatie en de invloed van het krijgen van een kind op je relatie. Het zou goed zijn als hier in het voorliggend veld al aandacht voor is.
2. Laagdrempelige hulp bij relatieproblemen (nog vóór de beslissing om uit elkaar te gaan) is nu niet voldoende beschikbaar.
3. Als mensen eenmaal besluiten om uit elkaar te gaan, dan is het hulpaanbod versnipperd en het is de vraag of er altijd sprake is van de juiste inzet.
4. Zowel de Rechtbank, de advocatuur en mediators als de keten gedwongen kader hebben behoefte aan meer expertise over omgaan met complexe scheidingen. Er is soms sprake van handelingsverlegenheid.

Momenteel zijn we naar aanleiding van de sessie met het Twentse Platform bezig met een grondige probleemanalyse. Als deze klaar is, zullen we deze voorleggen aan het Platform en is de kans groot dat hier concrete projecten uit voort gaan komen.

Op 29 november kan ik u de laatste stand van zaken laten zien met betrekking tot deze analyse en kunt u uw eerste reactie op deze analyse geven.

Thema: Jeugdstrafrecht

In eerste instantie heeft deze ontwikkeltafel zich vooral gericht op de civiele jeugdbeschermingsketen. Maar ook vanuit de jeugdstrafrechtketen kwamen de laatste tijd geluiden dat ook hier behoefte was aan een inventarisatie.

Op 12 november 2019 heeft een sessie plaatsgevonden met betrokkenen (gemeenten, GI's, Raad voor de Kinderbescherming, veiligheidshuis en het Openbaar Ministerie) om te onderzoeken wat de problemen zijn in de strafketen en waar men in gezamenlijkheid mogelijk op regionaal niveau mee aan de slag wil.

Op 29 november kan ik u meenemen in deze inventarisatie en kunnen we bespreken waar wat u betreft de nadruk op zou moeten liggen.

Ruth Driessen
Projectleider ontwikkeltafel 2